

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP, AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
SZERKESZTI ÉS KIADJA: TÖRÖK BÁLINT, AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TITKÁRA.
1926. ÖTVENHETEDIK ÉVFOLYAM.

d. 62. 65

Erdélyi Gazda tartalomjegyzéke 1926. évre:

Önálló eredeti cikkek.		Lapszám	Lapszám
A hullámsíkok nyomán. Irta: <i>Török Bálint</i>	1	Megfagyott almával mit tegyünk? Irta: <i>Dörner István</i>	54
Az árvíz pusztításai. Irta: <i>T. B.</i>	1	Emlékezzünk mult időkről. Irta: <i>Dezső Miklós</i>	54
Az adóvallomások benyújtása	1	A stimuláció a gyakorlatban. Irta: <i>Kátai Mihály</i>	59
A füllesztett takarmány etetése fejőstehenekkel	2	A tavaszi műtrágyázásról. Irta: <i>Gy. Rosenberger Sándor</i>	60
Termelési adatok 1925. évről	2	A rézgalic és formalin csirabántó hatásáról. Irta: <i>dr. Friedl G.</i>	67
Fordítsunk nagyobb gondot a baromfitenyésztésre. Irta: <i>T. B.</i>	3	A szőlőtrágyázás mikéntje. Irta: <i>Dezső Miklós</i>	68
A Gazdák Általános Biztosító R. T.	3	A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége	68
A gabonakivitelünk csökkenése	3	Az E. G. E. ig.-vál. az egylet 1926. évi márc. 28 án tartandó rendes közgyűlése elé terjesztendő jelentése	71
A szarvasmarhatenyésztés fejlesztésének eszközei. Irta: <i>dr. Wellmann O.</i>	7	Csehország komlókereskedelmének állami ellenőrzése	75
Megjegyzések a lucernatermeléshez. Irta: <i>dr. Szent-Iványi Gábor</i>	8	Hangya közgyűlése	75
A tengeri-fajták gyakorlati értékének megbirálása. Irta: <i>Grábner Emil</i>	8	E. G. E. 1925. évi mérlegszámlája	76
A bor barna töréséről és kezelési módjáról. Irta: <i>Kubinyi Béla</i>	8	Az E. G. E. 1925. évi pénztárforgalmi kimutatása és 1926. évi költség előirányzata	77
Az 1925. évi magyarországi rekord tejelőtehen. Irta: <i>Szentandrásy Gy.</i>	9	Hogyan áll apaállattenyésztésünk ügye ma?	79
A legeltetés befolyása a tejsirtartalmára	9	Az erdélyi lóhere és lucernamagnak a dán, svéd és norvég piacokról való kijuttatása	79
Románia mezőgazdasága és az áruforgalom nemzetközi szabadátétele	13	A mák termesztése	80
A dán szövetkezeti ügy fejlődése. Irta: <i>Reichenbach Béla</i>	13	Mennyi vetőgumó kell a burgonyából?	80
A szénsavas mész milyen fajtájával fedezzük háziállalaink mészszükségletét. Irta: <i>dr. Zaitschek Artur</i>	14	A felfagyott vetések megjavítása	80
Mentsük meg a juh- és szarvasmarha állományunkat. Irta: <i>Bodor Kálmán</i>	14	Hogyan szervezzük megmaradt birtokainkat? Irta: <i>dr. Szász Ferenc</i>	83
Emlékezzünk mult időkről. Irta: <i>Dezső Miklós</i>	15	A köztenyésztésben levő erdélyi fehér marha javítása	84
A borok barna törése. Irta: <i>Binder József</i>	15	Növeljük az Erdélyi Gazda terjedelmét. Irta: <i>Buchinger Mihály</i>	84
Az okleveles gazdák találkozója	19	Dr. Szentkirályi Ákosnak az E. G. E. közgyűlése elé terjesztett indítványa	87
A gabonafélék nemesítése. Irta: <i>Réthy László</i>	19	Szarvaskerep. Irta: <i>Gáspár József</i>	88
Kicsiből sokat	21	Dr. gr. Bethlen György a Magyar Párt élén	89
Emlékezzünk mult időkről. Irta: <i>Dezső Miklós</i>	21	Szarvasmarha tenyésztésünk és a borzderes marha. Irta: <i>dr. Szentkirályi Á.</i>	91
Az 1925. évi cukorrépaárak megállapítása	22	Felhívás a gazdatársakhoz Irta: <i>br. Bánffy Ferenc</i>	92
Vétkes tudatlanság, vagy felelőtlen gonoszság. Irta: <i>Ugron Zoltán</i>	22	Az oltványoszölök kapabetegsége. Irta: <i>Z. Horváth Gábor</i>	93
Mennyibe kerül 100 kgr. heremag tisztítása és ólomzárólása	23	Garoflid a gazdasági egyesületek központjának közgyűlésén	93
A gazdakörök szervezéséről és vezetéséről. Irta: <i>dr. Nagy Endre</i>	25	A meddőség és magtalanság okai	97
Városaink és az agrárreform. Irta: <i>dr. Szentkirályi Ákos</i>	27	Szarvasmarha tenyésztésünk és a borzderes marha. Irta: <i>dr. Szentkirályi Á.</i>	98
Emlékezzünk mult időkről. Irta: <i>Dezső Miklós</i>	27	Munkában az igényjogosult gazdatisztek	99
Az 1925—26. évi gödöllői tojóverseny	28	Az erdélyi mezőgazdaság állapota	99
A takarmányrépák összetétele. Irta: <i>dr. Zaitschek Artur</i>	37	Tejhozam és jövedelmezőség. Irta: <i>Stolp Ödön</i>	101
A gazdakörök szervezéséről és vezetéséről. Irta: <i>dr. Nagy Endre</i>	38	Az apaállattenyésztésünk ügye. Irta: <i>Vellesek Gusztáv</i>	102
Városaink és az agrárreform. Irta: <i>dr. Szentkirályi Ákos</i>	38	Szarvasmarha tenyésztésünk és a borzderes marha. Irta: <i>Ugron Zoltán</i>	103
Emlékezzünk mult időkről. Irta: <i>Dezső Miklós</i>	38	A gazda bankóprése. Irta: <i>Oyárfás József</i>	103
A délvideki lucernamag az erdélyi piacon	38	Néhány szó a zöldtakarmányozásról. Irta: <i>F. Z.</i>	107
A gabona standardizálási törvényjavaslat	41	A gyapju gondozásának és kezelésének hibái	108
A kukorica sülyesztett vetése. Irta: <i>Mattyasovszky Nándor</i>	41	A cukorrépa szállítás mizériái	108
A gazdakörök szervezéséről és vezetéséről. Irta: <i>dr. Nagy Endre</i>	42	A szarvaskerep termeléséről. Irta: <i>Vellesek Gusztáv</i>	109
Gazdakörök szervezése és vezetése. Irta: <i>dr. Nagy Endre</i>	47	A mezőgazdasági kamarák szenátorválasztása előtt	112
Az új agrárdemokráciák	48	Szőlősgazdák. Irta: <i>Schöppner Sámuel</i>	113
Emlékezzünk mult időkről. Irta: <i>Dezső Miklós</i>	48	Válasz Ugron Zoltánnak. Irta: <i>dr. Szentkirályi Ákos</i>	113
Gazdasági levél a Regából	49	Nem szabad elkeserednünk. Irta: <i>Vellesek Gusztáv</i>	115
A szójaliszt, mint takarmány. Irta: <i>dr. Zaitschek Arthur</i>	49		
A traktorkérdéshez. Irta: <i>Kubik Ferenc</i>	53		
A répamag száraz uton való pácolása	54		
		A tejképződést befolyásoló tényezők. Irta: <i>Réthy László</i>	116
		Szarvasmarhatenyésztésünk és a borzderes marha. Irta: <i>dr. Szentkirályi Á.</i>	117
		Az erdélyi mezőgazdaság állapota	117
		Kétségbeesés politikája — kétségbeesés gazdasága. Irta: <i>Ugron Zoltán</i>	119
		A tejképződést befolyásoló tényezők. Irta: <i>Réthy László</i>	120
		A rézkénpor használata és elkészítése. Irta: <i>Schöppner Sámuel</i>	121
		A gazdakörök szervezése	123
		A szőlőmunkák legkényesebbje. Irta: <i>Dezső Miklós</i>	123
		A székelgy gazdák megmentése	124
		A gyapju helyes kezelése a megfelelő értékesítés első feltétele	127
		Védekezés a répalevéltetű ellen. Irta: <i>Jablonowski József</i>	128
		Ujabb védekezési eljárás sertéspestis ellen. Irta: <i>dr. Rohonyi Miklós</i>	129
		Románia vámpolitikája	131
		Jégverés a szőlőkben. Irta: <i>Dezső Miklós</i>	132
		Védekezés a szopósborkuk tüdőgyulladás ellen. Irta: <i>dr. Manninger R.</i>	133
		A gazdatisztek a földmívelésügyi miniszter előtt	133
		Szövetkezeti terményraktár hálózat Magyarországon	133
		Dánia sertésenyésztése. Irta: <i>dr. Konkoly Thege Sándor</i>	134
		Az erdélyi mezőgazdaság állapota	134
		A buza mésznitrogénnel való trágyázása	134
		A mezőgazdasági és ipari cikkek árviszonya az 1914—1924. években	137
		Dánia sertésenyésztése. Irta: <i>dr. Konkoly Thege Sándor</i>	137
		Állami tenyészmének és kancák versenye Alsószukon. Irta: <i>dr. Szász F.</i>	138
		A Rasa podolică. Irta: <i>dr. Szentkirályi Á.</i>	141
		A porüszög elleni védekezésről. Irta: <i>dr. Konopl Kálmán</i>	142
		A sertések termelőképességének ellenőrzése	142
		Tízszerezésre emelik a földadót	149
		A lóhere magtermelése és nemesítése. Irta: <i>Grábner Mihály</i>	149
		Külföldi lapszemle	150
		Védekezés az óvantag ellen	151
		Milyen legyen az új adótörvény. Irta: <i>Török Bálint</i>	153
		A mezőgazdaság válsága és a bukaresti mezőgazdasági sindikatus	154
		Sertésenyésztési eljárások Dániában	154
		A cseh hadüzenet	154
		A tojások eltartása. Irta: <i>Winkler János</i>	155
		Árvíz után mit vessünk?	155
		A föld és az erdélyi magyarság. Irta: <i>dr. Szentkirályi Ákos</i>	157
		A gazdasági majorok elhelyezése Dániában	158
		Neveljünk fikat szerszámfaszükségletünk kielégítésére. Irta: <i>Zs. Márton S.</i>	158
		A buzakalász elzöldülése	159
		A szőlőfürt rothadása. Irta: <i>Dezső Miklós</i>	159
		A széna és szalmafélek minimális ára. Irta: <i>Cseh Zoltán</i>	161
		A Schauer eke. Irta: <i>Vellesek Gusztáv</i>	161
		Az állatok értékének elbirálása. Irta: <i>Vellesek</i>	162
		A kettős termelésnek egyik példája. Irta: <i>dr. Péter Béla</i>	163

Lapszám	Lapszám	Lapszám
A talajreakció kérdésének mai állása a gyakorlati szempontból nézve. Irta: <i>Gyárfás J.</i> 165	<i>dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc</i> 239	Felhívás a cukorrépatermelőkhöz — — — 69
A vetés miként készítsük elő a talajt? — 160	Jelentés a november hó 21-ki motoreke bemutatóról — — — 240	Befejeződött a kolozsvári ref. teológiai gazd. tanfolyam — — — 69
A komlótermés és értékesítés kilátásai. Irta: <i>Cs. Z.</i> — — — 166	A forgórendszer kérdése. Irta: <i>dr. Teleki Arvéd</i> — — — 241	Előadás a kolozsvári gyümölcsfa tulajdonosok számára — — — 69
Mit várhatunk a cséplőgép technikai haladásától. Irta: <i>Haldsz Miklós</i> — — — 170	Belterjes vagy külterjes gazdálkodást folytassunk? Irta: <i>László Simon</i> — — — 243	Az E. G. E. ig.-vál. ülése — — — 75
A leveles cukorrépafej és a cukorrépaszelet gazdaságos felhasználása. Irta: <i>Cseh Zoltán</i> 177	A mezőgazdasági és épület jövedelmek adójának revíziója — — — 243	Az E. G. E. közgyűlése — — — 84
A sertések gyomor béllégsége. Irta: <i>Handley Sándor</i> — — — 178	Zárszó, a „Gazdák és az idej jégkárak című cikkekhez. Irta: <i>Deák János</i> — — 244	Kukorica kiállítás Kolozsváron — — — 85
Egy tejteltő burjánról Irta: <i>dr. Páter Béla</i> 178	Néhány szó a metelykorról — — — 244	Leszállították a cukorrépa és rapaszelet fuvardíját — — — 85
Kísérilem hatvani nemesített búzával. Irta: <i>Gy. Rosenberger Sándor</i> — — — 181	Utadó címen újabb adót rónak ki minden darab igás állat, szekér és traktor után 249	<i>Dr. Páter Béla</i> előadása a gyümölcsfák védelméről — — — 85
Gazdasági állapotok az Erdélyi-hegységen. Irta: <i>dr. Eöry István</i> — — — 182	Belterjes vagy külterjes gazdálkodást folytassunk? — — — 249	Motoreke bemutató Kolozsváron — — — 85
Rothad a gyümölcs — — — 182	A cukorrépa levélfoltosságáról. Irta: <i>dr. Páter Béla</i> — — — 250	Munkában az E. G. E. Cukorrépatermelési Szakosztálya — — — 89
Az aradi cukorrépatermelők gyűlése — — 182	A földadó emelése — — — 250	Szervezkedjünk — — — 95
Az erdélyi szürke-fajta tehének tejelése. Irta: <i>dr. Szentkirályi Ákos</i> — — — 185	A kisgazdák állatbiztosítása. Irta: <i>Fodor Jenő</i> 250	Az 1926. évi tagdíjak felemelése — — — 95
A cséplőgép üzemevarai folytán előálló szemvesztés okairól és azok megszüntetéséről. Irta: <i>Paull Kamil</i> — — — 186	Egy új metelykor elleni szer — — — 251	A Besztercevidéki szász cukorrépatermelők Mivel szolgálhatják az E. G. E. tagjai az egyesület érdekeit? — — — 99
A vetőmagcsere. Irta: <i>Silmák Ferenc</i> — — 189	Van-e a juhok fejésének befolyása a gyapjura? — — — 252	Felhívás taggyűlésre az E. G. E. tagjaihoz 103
A cséplőgép üzemevarai folytán előálló szemvesztés okairól és azok megszüntetéséről. Irta: <i>Paull Kamil</i> — — — 189	A felemelt adók zátonyra viszik a mezőgazdaságot — — — 253	Gazdasági előadások a cukorrépatermelők számára — — — 109
Egy újabb növénybetegségről. Irta: <i>dr. Páter Béla</i> — — — 190	A cukorrépatermelők nagygyűlése — — — 253	A cukorrépatermelők jó példát mutatnak a gazdáknak — — — 109
A növények immunitása — — — 193	A kender. Irta: <i>gr. Teleki Arvéd</i> — — — 255	A sármásvidéki cukorrépatermelők gyűlése 118
A tejhozam és az időjárás közötti összefüggés. Irta: <i>Gábor Dénes</i> — — — 193	Szemle.	Előadás a székelykecsárdi és felvinci cukorrépatermelők részére — — — 118
Gyakorlati megfigyelés a direkttermő fajokkal. Irta: <i>Gyüre József</i> — — — 194	Az ígért felé — — — 115	A cukorrépatermelők tanulmány kirándulása 121
A nemesített vetőmag valódi értéke — — 194	A választások előestéjén — — — 115	Előadások a cukorrépatermelésről — — — 125
Az agrárreform egy újabb eredménye. Irta: <i>Eö.</i> — — — 194	Az export megindulásának küszöbén — — 115	Előadások a cukorrépatermelésről — — — 129
A Magyar Párt Közgazdasági Bizottságának ülése — — — 194	A C. F. R. és a cukorgyárak — — — 115	Az E. G. E. igazgató vál. ülése — — — 135
A székelyudvarhelyi kiállítás — — — 195	A mezőgazdasági kamarák szenátor-választása 115	Gazdatisztek tömörülése — — — 139
A földadórendszer Erdélyben — — — 197	A választások — — — 119	A cukorrépatermelők vándorgyűlése — — — 143
A gazdák és a jégkárak likvidálása. Irta: <i>Z. Z.</i> 197	A mezőgazdasági kamarai szenátorválasztások előtt — — — 119	A gazdasági vándortanintézői intézmény — — 151
Tájékoztató a cukorrépa átadásához T. — — 198	A kiviteli illetékek leszállítása — — — 119	Gazdasági előadás Marosludason — — — 151
Svájci vélemény a Szimmenthali marháról — 198	Az iparosok és kereskedők vámankéntje — 169	A vaj kiviteli tilalmának megszüntetése — 151
A földadó felemelése — — — 205	A kormány a falusi gyermekekért — — 169	Az állattenyésztés színvonalának megtartása és emelése — — — 151
A szüret. Irta: <i>S. Pálkás Gyula</i> — — — 205	A Magyar Párt állásfoglalása a beltelkek kisajátítása ellen — — — 169	Az okleveles gazdák küzdelme a földért — — 155
Traktorbemutató Kajántóban. Irta: <i>Z. Z.</i> — 206	A mezőgazdasági kamarákról szóló törvény módosítása — — — 169	Felhívás a gazdatisztekhez — — — 159
Az idej lóheremag vásárlások — — — 207	A cseh szüvők agrárvámok — — — 169	Elégedetlenek a gazdatisztek — — — 171
A magyar gazdák Székelyföldön — — — 209	Védekezzünk a hibásan dolgozó cséplőgépekkel szemben — — — 169	Az E. G. E. Tagjaihoz — — — 179
Az agrárreformmal kapcsolatban még megoldásra váró kérdések. Irta: <i>dr. Szász Ferenc</i> — — — 210	A nemzetközi jogászkongresszus — — — 169	Az Erdélyi Gazdasági Egylet Tagjaihoz — — 187
Az erdélyi magyarság mezőgazdasági organizációjának kiépítése. Irta: <i>dr. Nagy Endre</i> 211	Uj adók és újabb adófelemelések fenyegetik a gazdaközöniséget — — — 231	Meghívó az 1926. szept. 28-iki keresztiesi cukorrépatermelői vándorgyűlésre — — — 191
Kisállatkiállítás Brassóban. Irta: <i>H. Ö.</i> — 212	A telekkönyvi intézményt bevezetik a Regátba is — — — 231	Az aradi cukorgyár megkezdte a répaátvételt 191
A tejhozam és az időjárás közötti összefüggés. Irta: <i>dr. Szász Ferenc</i> — — — 215	Megszűnik az amerikai szesztilalom — — — 231	Kukoricakiállítás Kolozsváron — — — 191
Az újabb növényvédelmi szerekről. Irta: <i>dr. Páter Béla</i> — — — 215	A trónbeszéd — — — 235	Kukoricakiállítás Kolozsváron — — — 195
Az erdélyi magyarság mezőgazdasági organizációjának kiépítése. Irta: <i>dr. Nagy Endre</i> 210	Emelik az adót — — — 235	A gazdasági munkások 50 százalékos vasuti fuvardíjkezdménye — — — 195
Mütrágyák őszi kiszórása tavaszi vetésű növények alá. Irta: <i>dr. Bittera Miklós</i> — — — 219	Papot küld a brassói kamara külföldre tenyészállatot vásárolni — — — 235	Értesítés a keresztiesi cukorrépa vándorgyűlés okt. 5-ik napjára halaszt. — — — 197
A kisajátítási árak kifizetése — — — 219	Egyleti élet.	Változás a keresztiesi vándorgyűlés előadóinak személyében — — — 203
Adatok a tehének tejeléséről és takarmányozásáról. Irta: <i>dr. Zaitschek Arthur</i> — — — 220	A cukorrépa munkások fogadásáról — — — 3	Az aradvidéki cukorrépatermelők szervezkedő nagygyűlése — — — 203
A Cervinka-féle cukorrépafejző és kiemelő gép. Irta: <i>Bischutz Sándor</i> — — — 220	Felhívás az E. G. E. kötelékébe kapcsolódó gazdakörökhöz — — — 10	Cukorrépatermelői vándorgyűlés és motoreke bemutató Keresztesen — — — 207
Végre valahára. Irta: <i>dr. Szentkirályi Ákos</i> 225	A gazdabál előkészületei — — — 10	A kukoricakiállítás előkészítése — — — 212
Adatok a tehének tejeléséről és takarmányozásáról. Irta: <i>dr. Zaitschek A.</i> — — — 225	Az okleveles gazdák találkozója — — — 10	Az aradi cukorrépatermelők nagygyűlése — — 213
Földet, vagy állást kérnek a gazdatisztek Irta: <i>Muzsnay Zoltán</i> — — — 226	Az újv gazdasági jelszava: alakítsuk meg a gazdaköröket — — — 16	Megalakult az aradvidéki cukorrépatermelők szövetsége — — — 217
A vetőgép magaszórási rendszerének elbírálása. Irta: <i>dr. Szász Ferenc</i> — — — 226	Az okleveles gazdák találkozója és a Gazdabál Gazdasági tanfolyam a kolozsvári ref. teológián — — — 39	Az E. G. E. ig.-választmányának ülése — — 221
Válasz „A gazdák és az idej jégkárak kifizetése” című cikkre. Irta: <i>Deák János</i> 226	Nemesített zab vetőmag kapható — — — 39	Felhívás a lóhere és lucernamagtermelő gazdaközöniséghez — — — 221
Világ gazdasági statisztika — — — 231	A nagyborosnyói gazdakör — — — 39	Szólészeti és borászati vándorgyűlés Nagyenyeden — — — 222
A hivatalos és gépatádó próbaszántások gyakorlati jelentősége — — — 231	Gazdasági tanfolyam teológusok számára — 45	Állattenyésztési szakértekezlet Kolozsváron 222
A gyümölcsstermelés javítása. Irta: <i>dr. Páter Béla</i> — — — 232	Pályázati hirdetés — — — 45	A szervezés munkájához tagjaink segítségét kérjük — — — 236
Időszerű kérdések a traktorszántás köréből 235	A cukorrépa és répaszelet vasuti fuvardíja 45	Az 1927. évi cukorrépa munkás szerződés 236
Németországi nitrogéntrágyázási kísérletek 235	Gazdaköri mozgalmak — — — 45	Kik vállalkoznak kukorica termelési kísérletek végzésére — — — 242
Hozzászólások „A gazdák és az idej jégkárak kifizetése” című cikkekhez. Irta: 235	Kedvezmények a gyümölcsfa csemetét vásárolni óhajtó tagjaink számára — — — 45	Három felirat a kormányhoz — — — 244
	Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület 51	Gazdabál — — — 245
	A zabolai gazdakör — — — 51	A cukorrépatermelők gyűlései — — — 245
	A székelykecsárdi gazdakör — — — 51	Kik vállalkoznak kukorica termelési kísérletek végzésére — — — 245
	A cukorrépatermelői szerződések aláírása 51	A gazdabál — — — 251
	Az 1925. évben beszállított cukorrépa árának kifizetése — — — 57	A gazdakörök gyakorlati haszna — — — 251
	A Cukorrépatermelők Szövetségének 1926. évi munkaprogramja — — — 60	
	Megnyílt a gazdasági tanfolyam a kolozsvári ref. teológián — — — 61	

Rovatcímek:

Kisebbségi közlemény. — Tárcza. — Irodalmi szemle. — Törvények rendeleték. — Vegyes.

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGY-
LET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes tagdíja évi 100 lel, klsgazdák és tisztviselők részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát 100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelfüggyelő bizottság felfüggyele mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BALINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

A hullámsirok nyomán

Jeges vizek árja öntötte el a szent ünnepek hetében Erdély zöldelő őszi vetéseit. Vas-tag iszapréteg borítja a gazda szép reményeit és iszapba ágyazva találja az árvíz lefolyása után állatainak hulláit égbe meredő lábakkal, a lakóházak, istállók, butorok roncsainak kaotikus tömegét. A szeretet és béke angyalának napja helyett az ítélet-pokat élt át Erdély falvainak a vizek mentén, völgyekben lakó népe. A sirás, jajveszékélés sikolya elhalt a hőmpölygő jeges áradat vészés zugásában, de ahol a segítségért kiáltó ösztönösen vad hangok át is törték a kattogó jégtáblák zaját, ott sem tudott segíteni sok esetben az emberi kéz.

Csak az emberi érzések azok, amelyek a hullámsírba készülő árvízzel körülzárt emberársainkhoz eljuthattak utolsó órájukban és az emberies érzések kell, hogy megmozgassák a sziveket és lelkeket azok érdekében, akiknek a pusztá életükön kívül egyébük nem maradt.

De egyenként milyen gyarlók, gyengék és kicsinyek, ugyszólván semmik vagyunk az ilyen nagy csapásokkal szemben. Nézzük meg az államot. Az állam a vasutaknál, telefonhuzaloknál szenvedett károkat 1—2 hét alatt rendbe hozatja, mert ott mind együtt vagyunk, oda mind adózunk, oda erőt tudunk koncentrálni.

Ez az ítéletidő és ennek ezer keserősége, vesztesége, szenvedése és fájdalma is juttassa eszébe földmivelő-testvéreinknek, hogy a magunk munkakörében, a magunk kis államában egy olyan társadalmi együttérzést kell teremtenünk, amely ellensúlyozni, feledtetni tudja a fájdalmat, veszteséget és a szenvedést, pótolni a károkat és újra talpra állítani a testileg, lelkileg és anyagiilag földhöz sulytott, összetört embertársainkat.

És vajjon hol találhatjuk meg inkább a talajt az együttérzés kifejezésére másutt, mint a gazdakörben? Mely a falu irányítója gazdasági téren a falu lüktető életének a központi szerve, a falu esze és a falu szive.

Apró, kicsi, szegény emberek és emberisorsók várnak segítséget, apró kicsi és szegény

sorsu emberektől. De mit tehetnek kis szegény emberek ezekért? És mit tehetnének a szervezett földművesek milliói!

T.

Az árvíz pusztításai.

A napilapok hírül vitték már mindenfelé a karácsony hetében ránk szakadt árvízkatasztrófa pusztításainak rettenetes hírét.

Az árvíz oka a váratlanul jött déli szél volt, amely a levegőt felmelegítette, minek nyomán megindult a hegyek között az olvadás, a folyókban a jégzajás, a rohanó jégtáblák számos helyen emeletmagasságnyra torlódtak meg, elzárván ezzel a víz rendes lefolyásának az útját. Növelte a veszedelmet a szél szerencsétlen irányu fordulása, amely az olvadás után nyugat felől kiadós esőzést hozott, amit villámás, menydörgés és szivárványfény kísért. Hozzájárultak a bajok növeléséhez az óriási kiterjedésű erdők letarolása, mely elősegítette a vizek egy tömegben rohamosan való lefolyását.

A károk a vasutak, telefonhálózat, országutak, hidak megrongálásán és elsöprésén kívül gyárak, iparvállalatok, lakóházak, gazdasági épületek, állatok, termények, takarmányneműek, felszerelések megsemmisülése folytán az ezer millió lelt jóval meghaladják. Több százezer kat. hold szántóföld került víz alá, amelyeken igen sok jól fejlődött őszi vetés teljesen megsemmisült. Mindezekon felül legelszomorítóbb az, hogy a legjobb akaratú igyekezet mellett is számos emberi életet követelt áldozatul a rettenetes árvíz.

Nagyobb károkat szenvedtek Kolozs megyében Hídegszamos, Gyalu, Szárfenes, Magyarfenes, Kolozsvár, Szamosfalva, Apahida, Zsuk, Bonchida, Választ.

Szolnokdomboka megyében Dés, Szamosújvár és a Szamos mentén fekvő többi községek.

Tordaaranyos megyének még ma is vannak Borévtől fölfelé megközelíthetetlen községei, amelyekről még semmi hír nem jött. Várfalva, Minkő, Alső-felsőszentmihályfalva, Torda, Keresztes, Aranyosgyéres lakói szenvedték egész Erdélyben szinte a legnagyobb károkat. E megyének a marosmenti községein kívül is több került víz alá.

Az Aranyos folyón kívül a Maros és Hármas Körös folyók megáradása okozott nagyobb pusztításokat. A Maros felső folyásánál aránylag nem volt annyi kár, mint Felvincnél

Tövis, Gyulafehérvár, Déva, Marosillye, Sobórsin, Radna, Pécska, Szemlak, Arad vidékén. Ezen útjában a Maros számos helyen átszakította a védőgátakat, ugyszintén a Körös is Gurahonc, Borossebes, Borosjenő, Gyarmata, Moroda, Kisjenő stb. községeket 1—2 méteres vízzel borította el több kilométer szélességben.

Szilágy megyében a kraszna folyó okozott nagyobb károkat különösen Szilágysomlyón és Berettyószéplaknál szintén óriási erővel tört elő az árvíz. A két küküllő szintén romból tör zuz mindent, ami útjába esik. Emberi, állati hullákat, házrészeket, butorokat sodor magával Elvitte a segesvári három éves vashidat is.

Kiáradtak csaknem az összes patakok is, Erdélyszerte mind kisebb-nagyobb károkat okozva. A borzalmak részleteit leírták a napilapok. Egész ház- és tanyaszorok mindenestől, juhok nyájszámra pásztorostól lettek a rohanó ár martalékjai.

A jégtorlaszok ellen tövágókkal, jégtörőkkel, ágyukkal vonultak fel, az emberek és ingóságuk megmentésére tutajokkal, csolnakokkal, kötelekkel és csupasz kézzel sieltek, de az elemek váratlanul rántörő erejével mindenhol megbirkózni lehetetlenség volt. A pusztulás szomorú képét tárják elénk a partmentii községek és várják az állam és társadalom segítő kezeit.

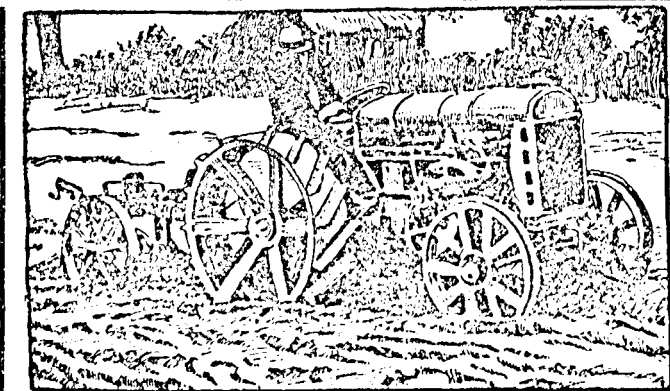
Az árvíz által sújtott vidékeket a kormány egy pár tagja meglátogatta és némi gyorssegéllyel igyekezett a nagy nyomoruságon pillanatokra enyhíteni. Az árvíz által sújtottak javára az E. G. szerkesztősége is elfogad adományokat a nemeslelkű adakozóktól.

Az adóvallomások benyújtása.

Az adótörvények értelmében minden év első hónapjában esedékesek az illető évre vonatkozó adóbejelentések. Így tehát az 1926. évre vonatkozó bejelentések 1926. január folyamán eszkezlendők. Az alábbi utasítások alapján:

Hogyan készítsük el a nyilatkozatot?

a) Kereskedelmi, ipari és más nem kereskedelmi foglalkozások után a 4. számú úrlapon, a részvénylársaságoknál és azon kereskedőknél és iparosoknál, akiknek könyvvitelük és mérlegük van, a bis úrlapon készítendő el a nyilatkozatok.

Legújabb típusu FORDSON TRAKTOROK

3731 gazdasági gépek és autók, HOFFER és SCHRANTZ
cséplőgépek lerakata

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

Ahol a mai naptól kezdve a gyár utasítására mélyen leszállított áron részletfizetésre szeresheti be gépszükségletét.

b) A globális adókra vonatkozólag az 5 számú úrlapon.

c) A falusi lakosok, a kisgazdák megadóztatható jövedelmeiket együttes nyilatkozaton jelentetik, amelyek ugyanezen határidőn belül a községi előljáráságnál készíttetnek el.

Az úrlapok az adóhivataloknál szerezhető be. A nyilatkozatok elkészítésére és beadására vonatkozó utasítások az úrlapokon megtalálhatók.

Miről kell nyilatkozatot készíteni.

Az ingatlan jövedelmek akár mezőgazdasági, akár ház után származnak, 5 évre lévén megállapítva, nem jelentendők, csakis az összjövedelmi adónál az 5. számú úrlapon vagy pedig az együttes bejelentésnél.

A többi megadóztatható évi jövedelmek úgy jelentendők be, ahogy 1925. év folyamán befolytak vagy a múlt évre befognak folyni a nyilatkozatokon foglalt utasítások szerint. Amennyiben az 1925. évre vonatkozó jövedelmek, pl. osztalékok és jutalmak, nem ismeretesek, bejelentendő az az összeg, amely az 1924. évre vonatkozólag folyt be. A törvényes levonások az utasítás szerint kérendők a nyilatkozatok ulján.

Azon adózók, akik a nyilatkozatot kiállítani nem tudnák, az adóhivatalokhoz forduljanak, ahol az adóhivatali tisztviselők kitöltik a nyilatkozatokat és ők aláírják, miután a törvény rendelkezéseiről felvilágosítottak.

Fölmentések.

Nem kötelesek nyilatkozatot adni a következő adózók:

1. Azon adózó, akinek évi jövedelme 10.000 lein alól van, akár saját, akár feleségének és családtagjainak jövedelméből származzon ez, felvan mentve az összjövedelmi adókra vonatkozó nyilatkozattételtől. Amennyiben azonban az elemi adókból levonást óhajtana kérni, az 5-ik számú úrlapon kell ezt kérni.

2. Hasonlóképpen felvan mentve az összjövedelmi adóra vonatkozó nyilatkozattételtől azon adózó, akinek csak egy jövedelme van, kereskedelmi, ipari vagy más foglalkozás után, amelyet lakóhelyén üz és amelyre vonatkozólag más nyilatkozatot már tett az elemi adóra vonatkozólag, a nyilatkozaton azon megjegyzést kell tegye, hogy más jövedelme nincsen.

Ezen megjegyzés egyenlő az összjövedelmi adóra vonatkozó nyilatkozattal. Az összjövedelmi adóból eszközlendő minden levonásra vonatkozó nyilatkozat az 5-ös számú úrlapon teendő meg.

3. Azon adózó, akinek megadóztatható jövedelme ugyanaz, amennyi a megelőző évben volt és ha nem kér belőle levonást, a lakóhelyét nem változtatta meg és vállalkozásában sem történt semmi változás és ebben az esetben föltehető, hogy megmarad az előző évi bevételekre vonatkozó nyilatkozatuk. Ami azonban a levonásokat illeti, ezekre nézve az 1926. évet illetőleg új nyilatkozat teendő.

Büntetések.

Azon bevallásra kötelezettek, akik a fenti határidőn belül nyilatkozatot nem tesznek, vagy nyilatkozataik nem teljesek, hivatalból fognak megadóztatni és a törvényben előírt büntetésekkal büntetettetni.

Az adó megállapítása.

Az adókiutetések az adóhivataloknál történnek. A nyilatkozattétvő adózók mag lesznek idézve, a hivatalból megadóztottak nem idézettek meg.

A füllesztett takarmány etetése fejőstehenekkel.

Ha a fejőstehenekkel sok szálastakarmányt, különösen sok szálas szalmát vagy gyenge minőségű szénát kell etetni, akkor előnyös, ha a takarmányt füllesztve etetjük. A szálastakarmányt megszeccsázva s a répával, olajpogácsával, darával stb. jól összekeverve 60—70 százaléknyi vízzel (szózzal) lelocsoljuk s ismételtén átforogatjuk, hogy egyenletesen átdvessedjék. Ezután mintegy 1.5 m. mély deszkaládába, füllesztőrekeszbe tiporva deszkákkal letakarjuk, kövekkel lenyomtatjuk s 2—3 nap múlva fel-etetjük. Tehát legatább 3 füllesztőrekeszt állítunk be. A lepréselt nedves keverék mintegy 45 C. fokra felmelegszik, erjedni kezd, kissé savanykás ízű lesz. A keverék tehát izletesebbé s azon kívül könnyebben emészthetővé is válik. Olyan kiválastakarmányok füllesztése, melyeket a tehének természetes állapotukban is szívesen megesznek, szükségtelen, mert az eljárás sok

munkával, tehát költséggel is jár, fokozott figyelemet, nagy tisztaságot kíván. Felületes eljárás mellett a befüllesztett keverék hamarosan megpenészedik. Fülleszteni eszerint ott kell, ahol a takarmány ízének javítása szükséges. Nagy higben a füllesztésnek egyik nagy előnyét élvezhetjük. Ezuton adhatunk állatainknak felemelegedett takarmányt, amit azok sokkal tökéletesebben értékesíthetnek. A felvett takarmány füllesztéshez ugyanis nem kell az állati szervezetnek tápértékeket pazarolni, ha már füllesztett melegen kapják. Ahol a takarmányfélék gőzölésre be vannak rendezkedve, ezt az előkészítő munkát sokkal olcsóbban és kényelmesebben tudják elvégezni.

Termelési adatok 1925. évről.

A folyó 1925. évre vonatkozó becslés szerű termelési adatokat nemrég tette közzé a földművelésügyi miniszterium, a végleges adatok most vannak csak földolgozás alatt. Azt hisszük, hogy azok megjelenéséig is érdekelni fogják a gazdaközönségünket az alábbi termelési adatok:

1924—25. gazdasági évben bevetett területek (becslés alapján):

Őszi és tavaszi buza	— — — — —	3236855	Há.
Rozs	— — — — —	243397	"
Árpa	— — — — —	1673953	"
Zab	— — — — —	1135137	"
Repce	— — — — —	64206	"
Tengeri	— — — — —	375000	"

Szembeállítva az 1923—24. gazdasági év adataival:

Őszi és tavaszi buza	— — — — —	3172102	Há.
Rozs	— — — — —	271454	"
Árpa	— — — — —	1850731	"
Zab	— — — — —	1236580	"
Repce	— — — — —	38817	"
Tengeri	— — — — —	3621454	"

A folyó év terméseredményeiről a következő adatok tájékoztatnak:

Buza	— — — — —	289914	vagon
Rozs	— — — — —	18036	"
Árpa	— — — — —	100125	"
Zab	— — — — —	88107	"

TÁRCA.

A kalap.

Irta: Nyáry Andor.

A fővárosi rendőrség elfogató parancsot adott ki egy megugrott rablógyilkos ellen. Másnap a lapok leközltek az illető fényképét, pontos személyleírást megtoldva azzal, hogy aki kézre keríti, tizezer lei jutalmat kap.

Vasárnap délután volt, a falu emberei a Gazdakörben szórakoztak és arról beszélgettek, hogy bizony jó volna a rablógyilkost csendőrkézre adni.

Az eset különösen Babos Gáspárt érdekelte. A gazdák már régen elfelejtették a rablógyilkost, amikor Babos még mindig arról gondolkodott.

Egyik reggelen, amikor betért a korcsmába, a sarokasztalnál üldögélt egy ismeretlen ember. Olyan csendesen ült, hogy észre sem vette. Leült az ablak mellett asztalhoz s a deci pálinkát oda kérte.

Egyszer csak észrevelte. Nézte, pislogott. Babos szeme kimeredt:

— De ismerős ez az ember!

Amint ezen gondolkodott, egyszerre csak kigyúlt előtte az újságokból ismert rablógyilkos arca. A szíve megdobbant:

— A gyilkos! Jaj de melege lett!

Nem árulta el nyugtalanságát, szépen, tempósan elköszönt a korcsmárosról, lekopogott a lépcsőn, mikor azonban leért az utcára, futásnak egyengette lábait.

Mert csendőr nem volt a faluban, hát a tűzoltókat zavarta fel:

— Gyűjjenek hamar, a Weisz Kóbi kocsmájában van a rablógyilkos.

A tűzoltók lázasan készülődtek, fejükre tették a sisakot, oldalukra kötötték a tűzoltóbárdot, még a fecskendő is magukkal vitték, hogy — ha a gyilkos menekülni találna, majd a Sipos Jóska a csövel jól szembespricceli.

Aztán nagy titokban körülvették a kocsmát. A gyűrű teljes volt, mert közben híre futott az eseménynek s az otthon lévő férfiak mindjárt vasvillát fogtak s ők is beálltak a tűzoltók közé.

Ebből a gyűrűből nemszabadulki a gyilkos. Aztán Babos Gáspár a tűzoltóparancsnokkal, aki rendes időben szabómester volt, bement a kocsmába s felszólította a gyilkost, hogy adja meg magát.

A gyilkos a szóra felugrott, az ajtóhoz rohant s menekülni akart. Mikor azonban meglátta, mi van odakint, megadta magát. Babos Gáspár indítványára a község házára vitték. A fogás hírére csakhamar megjelent a jegyző is, a dolog komolyságában nem igen hitt, de annál nagyobbat nézett, mikor a vallatás során kiderült, hogy az elfogott fiatalember valóban a rendőrség által keresett rablógyilkos.

Mindjárt telefonált a csendőrségnek, hogy jöjjenek a gyilkosért. Közben mult az idő, de let harangoztak, de mi lesz a gyilkossal, ha mindnyájan hazamennek ebédelni?

A kisbíró katonagyerek volt, igaz, hogy csak szanitéc, éppen ezért igen adta a bátort.

Kijelentette, hogy vállalja a gyilkost. A gyilkost bezárták a község háza végében lévő kóterba, a kisbíró számára pedig szereztek egy bakasapkát, hogy az őrsének harciasabb színezete legyen, a vállára akasztottak egy öreg závar nélküli manlichert, hogy kéznél legyen, ha esetleg a gyilkos menekülni próbálna.

A gyilkos a kóterben ült, körülnézett. Az ablakon erős vasrostély feszül, rögtön látta, hogy onnét nem tud megszökni. Lehajította a fejét, gondolkodott.

A harcias kisbíró az ajtó előtt szírázsált. A fegyver szíjját megrántotta a vállán és szörnyen büszke volt magára, hogy a gyilkos révén ilyen nagy és fontos hivatalba keveredett. Amint ezen gondolkodott, a kóter ajtaja belülről megkappant.

A kisbíró megállt, tülelt. Semmi nesz. Várt egy ideig. Odament az ajtóhoz, benézett a kulcslyukon. A lyuk sötét volt, mintha belülről kalapot teettek volna rá. Megijedt.

— A mindenségit! — még elszökik. Egyszerre melege lett. Most ő koppintotta meg az ajtót és beszólt:

— Halló. A gyilkos nem felelt. A kisbíró már nagyon nyugtalan volt, megverte öklével az ajtót:

— Halló, — gyilkos ur!

Megint nem kapott feleletet. Erre már elveszítette türelmét, benyitott az ajtón és mérgesen felkiáltott:

— Az Istenfáját az urnak! szóljon ha kérdezem, mert mindjárt agyonlövöm.

A gyilkos a falnak dőlve állt, az arca

Fordítsunk nagyobb gondot a baromfitenyésztésre.

A baromfitenyésztés mostohán kezelt melékága mezőgazdasági termelésünknek, úgy a kis, mint a nagyobb birtokokon. Önálló baromfi telepek létesítésére pedig gondolnunk lehetetlen, mert vásárolt takarmánnyal nyereséget felmutatni nem lehet. A baromfitenyésztésünk végső célja a haszonszerzés. A baromfi indirekt hasznot hajt a kárttevő rovarok összeszedése, a konyha, magtár, istálló, stb. hulladékainak értékesítése által. Direkt, közvetlen hasznot hajt a hus, tojás és toll termeléssel. Tenyészállat nevelés esetén még külön a tenyészértékkel is. Minden termelési iránynak — a husnak és tojásnak egyaránt — meg van a maga kitenyészített fajtája. Ilyen *kitenyészített fajtáit egyedeket azonban ugyszólván csak „különlegesség” gyanánt látunk ma.* Hátramaradottságunknak borzasztóan szomorú jele ez. *Lassan fejlődő rideg baromfiak jutkorásznak, ahol kétszer olyan nagy súlyt és hústömeget, tojást vagy tollat adó fajták volnának tenyészíthetők. A tavak, patakok partja hangos kéne legyen a libák és kacsák zajától, de kihalt, néptelen, csendes szinte minden part.*

Miért? Hiszen olyan nagy befektetést, utánjárást, gondot nem igényel a baromfiak okszerű tenyésztése? Tulajdonképen csak hozzá kell fogni, meg kell kezdeni egyszer a munkát e téren egy egy faluban, ahol alkalmas te- repviszonyokon kívül, vezetésre alkalmas emberek is vannak.

A mi elképzelésünk e téren ideális állat- tenyésztési szempontból az, hogy *egy községben csak egy baromfi fajta tenyésztessek, pld. vagy plymuth, vagy orpington, avagy emdeni lud, pekingi kacsa, bronz pulyka és a községben alakított tenyésztési szövetséget jelölje ki a megtartandó és eladandó vagy levágandó egyedeket és az évenként való kiválasztással nemesítsék a fajtát és fejlesszék a községi tenyésztés hírnevét.*

Ha pld. 10 gazda egy faluban mind ply- mut tojásokat ültetne olyan mennyiségben az idén, hogy *összel a faluban levő összes korcs baromfiakat becserelehetnék, úgy, hogy a tiszta- vérű tenyészállatok ne kereszteszódhessenek, rövidesen messze földön hírnevet szerezzenek maguknak és biztos, jó kereseti forrást, mert az ujonnan berendezkedő falvakat elláthatnák fajtiszta tojással és törzsekkel.* Ezenkívül jóval

sápadt volt. Az ablakon keresztül besütött a déli nap és a szobában rettenetes meleg ter- jengett. A kisbíró megrázta a gyilkos vállát:

— Mi baja? — ordított a fülébe, mikor látta, hogy az nem felel, csak ájuldozik. — Hát beszéljen!

— Nem bírom ki ezt a rettenetes me- leget, — szólt végre és rendkívül szánalmas, őszinte arccal nézett a kisbíróra. — Legyen szives kisbíró ur, vezessen máshova, nem bá- nom akárhova, csak a nap ne süssön be. Szív- bajos vagyok. Mindjárt meghalok! A kisbíró nem hiába volt szanitéc, rögtön meglátta rajta, hogy „valóban” szenved. Igen féltette foglyát. Nem szerette volna, ha meghal a keze alatt s utóbb még kiderül róla, hogy hőt embert ör- zött a bakapuskával.

— Gyűjön velem! — szólt — átvezetem az irodába.

Elindultak. Mielőtt azonban az irodáját rázárta volna, gondolta ami biztos, az biztos! Keményen belenézett a gyilkos szemébe, az- tán fölényes gunnyal megszólalt:

— Adja ide a kalapját!

A gyilkos állta a tekintetét, aztán szó nélkül átadta a kalapját. A kisbíró rázárta az ajtót, a kalapot odatette maga elé a tornácra, ő maga pedig visszatért a padra. Most már ugyis biztos volt benne, hogy nem szökhet el, mert hiszen a kalapját elzálogolta tőle.

A gyilkos azonban alig várta, hogy a

több húst és tojást tudnának termelni. *Egy ilyen irányu törekvésnek a mezőgazdasági ka- marában is készséggel lennének szószólói és hisszük, hogy értékes támogatást is lehetne a kezdeményezők részére kleszközölni.*

T.

A Gazdák Általános Biztosító r.-t.

Gróza Péter v. miniszter elnöklele alatt f. évi dec. 12-én igazgatósági ülést tartott a tár- saság aradi székházában. Leölkes Béla vezér- igazgató az ülés elé terjesztette a f. évi üzlet- eredményről szóló jelentését, melynek örven- detes adatait az igazgatóság meglepedéssel vette tudomásul. Beszámolva a társaság ju- gozláviai érdekeltségeiről, bemutatta a „Kontinental” és „Zadruga” biztosító társaságok ki- elégtítő üzleti eredményeit. Ugy a jelentést, mint az „Agronomul” nyomda üzletmenetének ked- vező fejlődését örvendetes tudomásul vették. A vezérigazgató előterjesztette a társaság töké- jének megfelelő elhelyezése és a kolozsvári aligazgatóság irodakérdésének végleges rende- zése céljából a már régebben kapott felhatal- mazás alapján megindított tárgyalások anyagát, melynek alapján az igazgatóság felhatalmazta Leölkes Béla vezérigazgatót, hogy Kolozsváron az özv. br. Bornemissza Tivadarné tulajdonát képező Jókai utca 8. sz. házát megvásárolja és megbizsa őt a szerződés megkötésével és alá- írásával. A személyzeti kérdések megvitatásánál az igazgatóság figyelemmel fordul a tisztviselők ügye felé és a fokozódó drágaságra való tekin- tettel az összes alkalmazottak részére fizetés- javítást engedélyezett és elfogadta a vezérigaz- gató által előterjesztett javaslatot a tisztviselők előléptetése iránt. A társaság ezévi díjbevétele október hó végéig az 50 millió lejt túlhaladja. Ez az eredmény a múlt évi hasonló időszak- ban elért eredménnyel szemben 58%-os emel- kedést mutat.

A gabonakivitelünk csökkenése.

Többszörösen rámutattunk e lap hasáb- jain arra a gazdaközönségünknek súlyos sérel- met okozó kiviteli politikára, amely különösen egyes gabonaféléknek kiviteli vámját oly ma- gasra szabta meg, hogy így a romániai gabona a külföldi piacon versenyképtelenné vált és ennek folyamánaképpen a gabonakivitel is lényege- sen lecsökkent.

Ku'cs megforduljon a zárban, avatott kézzel ki- nyitotta az iroda ablakát, aztán úgy eltűnt, mintha ott se lett volna.

A csendőrök megérkeztek. A kis falu tel- jes számban felsorakozott a községháza elé. Lázasan suttogtak, a nap hőse a kisbíró volt. Mindenki róla beszélt, hogy egymaga meg- őrizte a gyilkost. A menyecskék szeme csak úgy tűzött feléje. A jegyző boldog volt s mi- kor a csendőrök társaságában odaért a kisbíró- hoz, irétság jókedvvel kérdezte tőle:

— No, Jóska, meg van-e a gyilkos?

— Megvan! — It van az irodában.

— Az irodában, hogyan került az irodába?

— Áthelyeztem, hogy meg ne haljon, — mondta büszkén és elbeszélte, mi történt. A jegyző rosszat sejtett, az ajtóhoz ugrott és be- nézett az irodába.

— Tudtam, elszökött a bitang.

A kisbíró mosolygott:

— Elszökött-e? Nem lehet a'.

— Miért nem lehet?

A kisbíró hosszú, bütykös mutatójával a tornácra bökött:

— Mert a kalapja ott van! — s a csend- örök felé kacsintott, hogy ezt tegyék utána, ha tudják.

Azt azonban még máig sem érti, hogyan szökhetik el valaki úgy, hogy a kalapját a tor- nácon hagyja.

Erről a nemcsak mint mezőgazdasági, hanem az országra vonatkozó közgazdasági ká- rosodásról igen érdekes adatot nyújtanak az alábbi számok, amelyek beigazolják, hogy a gazdaközönség panaszai nem voltak indokolat- lanok és a gabonakivitel csökkenése a legszo- morubb módon be is következett.

Az év első kilenc hónapjában kiszállított:

1924-ben.	
buza — — —	1217020 mm. 1214481000.— L. értékben,
tengeri — — —	5779380 " 4365704000.— " " "
liszt — — —	886674 " 1365303000.— " " "
7883074 mm. 6945488000.— L. értékben.	

1925-ben.	
buza — — —	41900 mm. 57864000.— L. értékben
tengeri — — —	4060770 " 3673173000.— " " "
liszt — — —	147830 " 265176000.— " " "
4250500 mm. 3996213000.— L. értékben.	

A fentiekből kiolvasható, hogy a kivitt mennyiségek és ezzel kapcsolatosan a kivitt érték 1925 ben kb. csak felét teszi ki annak, amit 1924. év első kilenc hónapjában expor- táltunk.

Eltekintve attól a közvetlen jövedelemtől, amely ilyen nagy mennyiség vámbevételeinek kimaradása folytán az állampénztárból hiányzik, másfelől sokkal nagyobb az a nemzetgazdasági kár, amely az export csökkenéssel kapcsolato- san közgazdaságunkat éri.

Egyleti élet.

MEGHIVÓ.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet alapjai javára Kolozsváron, 1926. jan. 23-án, este 9 órai kezdettel a „Központi” (Nagy Gábor) szálló összes termeiben rendezendő

G A Z D A B Á L R A

a T. Gazdatársakat k. családjukkal együtt

tisztelettel meghívja

a Rendezőség.

Belépő jegy:

Személy-jegy 100 L.

Család-jegy (3 személyre) 250 L.

Kérelem a hátrálékos tagjainkhoz. Fel- kérjük mindazon Tisztelt Tagjainkat, akik a folyó évi, vagy korábbi évekbeli tagdíjakkal hátrálék- ban vannak, sziveskedjenek mielőbb kiegyenlíteni tartozásaikat, mivel egyesületünk csakis úgy tud megfelelni hivatásának, ha a tagok eleget tesznek vállalt kötelezettségüknek.

A cukorrépa munkások fogadásáról. A cukorrépa munkások lekötésének ideje el- érkezett. Termelő társaink közül egy néhányan már le is szerződtek a répa-munkásaikat és épen ez a körülmény az, ami jelen közlemé- nyünk megírására késztet. Arról értesülünk ugyanis, hogy egyes termelők 5—7000 L-es termelői szerződést kötöttek a munkásokkal. Ezek oly magas bérek, amelyek mellett szó nélkül nem haladhatunk el kettős oknál fogva. Az első és legfontosabb az, hogy az ilyen magas munkabrékkel a maihoz hasonló cu- korárak mellett a répatermelés jövedelmezősége elött a termelők maguk vágják el az utat.

Nem nagyon dobálózhatunk az ezresek- kel, mert a kicsiny 1—2 százalékban megállá- pitott terhek egyre szaporodnak, emelkednek és összegeznek sokra mennek. A levonások összege, fuvardijterítés stb. szintén ezeket tesznek ki, nem is említve a termeléssel kap-

csolatos egyéb kiadásokat, amelyek a munkás szerződésen kívül állanak!

Tehát nem indokolják a magas béreket a cukor illetve répa árak, a nem indokolja másfelől a munkáshiány sem. A Termelők túlnyomó részben u. i. Arad vidékéről szerződötték a munkásokat. A Termelők Szövetsége megkereste az aradi új cukorgyár vezetőségét és érdeklődött aziránt, hogy nem ütközik az érdekelbe az a körülmény, ha Erdélybe Arad vidékéről hoznak munkásokat a termelők? Mint-hogy azonban az aradi cukorgyár részére termelő gazdák túlnyomó többsége a kiscgazdák köréből rekrutálódik, nem érinti a gyárat az a körülmény, ha Arad vidékéről szerződöttnek az erdélyi termelők munkásokat. Tehát miután az aradi cukorgyár nem foglalja le az Erdélybe járó munkásokat, figyelmeztetjük és kérjük t. Termelőársainkat, hogy ne menjenek bele lehetetlen magas árakba, mert a 10-15 százalékosnál magasabb áremelések indokolatlanok. Egyébként minden irányban, levélben, táviratilag, telefonon, élőszó útján egyaránt készséggel áll a termelők szolgálatára és nyújt felvilágosítást a Cukorrépatermelők Szövetsége.

Irodalmi Szemle.

Az erdélyi szarvasmarhatenyésztés dolga címen dr. *Szentkirályi Ákos* nyug. gazdasági akadémiai igazgató egy 44 oldalra terjedő füzetet adott ki, melyben az erdélyi szarvasmarhatenyésztés kérdését tárgyalja történelmi megvilágításban. Tárgyilagosan ismerteti a nyugati és erdélyi fajta szarvasmarhák teljesítő képességét és jelentőségét Erdélyben, rámutatva a kiküszöbölendő hibákra és a követendő eljárásokra, amelyekkel a szarvasmarhatenyésztés kérdése Erdélyben előbbrevihető volna. Az izléeses kiállítású füzet darabonkénti ára 15 leí. Kapható az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalában.

Vegyes közlemények.

Boldog újévet kívánunk kedves olvasóinknak!

Segítsünk az árvíz által sújtott gazdatársainkon. A karácsony hetében pusztító árvíz károsultjai közül igen sokan csak a pusztá életüket mentették meg. Emberbaráti és gazdatársi kötelességünk a testileg-lelkileg és anyagilag sokat szenvedett gazdatársainkon való segítés. Felkérjük ezért a károktól mentesült gazdatársainkat, hogy szíveskedjenek akár a helybéli adakozások, akár pedig lapunk szerkesztősége útján nemesszívű adományaikkal nélkülözö gazdatársainknak segítségére lépni.

Január elsején lép életbe az új postatarifa: Levelek belföldön 20 grammig 3 leí, minden további megkezdett 20 gramm után 1 leí, postalevelzőlap 1 leí, képeslap 2 leí, újságok, könyvek 10 bani, nyomtatványok 50 grammonként 50 bani, áruminták 100 grammig 2 leí, minden további 100 gramm után 50 bani, ajánlott levél 6 leí. Csomagok kilónként 8 leí. Táviratok díja szavanként 3 leí. Telefonbeszélgetés díjai: interurbán beszélgetés a megye területén 3 percnként 10 leí, a szomszédos megyékkel 20 leí, tovább eső megyékkel 40 leí. Telefonbérlet egy évre 3000 leí.

Marostorda vármegye nyárádmenti falvait igazságtalan közmunkák teljesítésére kényszerítik a helyi hatóságok. Nehány nappal ezelőtt dr. Bernády György képviselő vezetésével küldöttség jelent meg a vármegyeli prefektusnál és panaszt emelt a kényszermunkák és a törvénytelen iskolai adó behajtása ellen. A prefektus orvoslást ígért; fölhevást intézett az alárendelt hatóságokhoz, hogy a községek zaklását szüntessék be. A felhívásnak kevés fogantója volt, amit eléggé bizonyított az a tény, hogy a nyárádgálfalvi köröscsoporthoz

tartozó öt községet: Kisadorjánt, Nagyadorjánt, Nyárádszentlászlót, Nyárádgálfalvát és Nyomát községeket a főszolgabíró Marosvásárhelyre rendelte fajuvarozásra. Az eset nagy elkeseredést váltott ki a népből. Sajnos, az ilyen eset nagyon sűrűn megismétlődik.

Varró Elek kalandja. Kellemeilen kalandja volt közelebről lapunk egyik munkatársának, Varró Eleknek. Mint az Udvarhely-megyei Földmives Szövetség titkára, körutat tett a falvakban, hogy a gazdákat a juhmételey elien való óvintézkedésről felvilágosítsa és adatokat szerezzen a sertésnyésztésre vonatkozólag. A székelyudvarhelyi szigurancának az volt a gyanuja, hogy Varró Elek a Magyar Párt szervezése véget járja a falvakat. Detektiveket küldött nyomába, majd lakáskutatást rendezett nála. Természetes, semmi olyan dolgot nem talált, ami a gyanut igazolta volna.

A sertéspestis-szérumok behozatala ügyében, mint korábban is írjuk, a kormány Magyarországra küldte *Krisztea Tilu* állategészügyi igazgatót és *Motay* professzort, akik uijukról hazaérkezve, a behozatal engedélyezését javasolták a kormánynak.

Székely dalárdák hangversenye. A kis küllőlömentí falusi székely dalárdák január hó 10 én este Makfalván dalárda hangversenyt rendeznek. A hangversenyben részt vesznek: a sóváradí, kibédi, makfalvi, abodi, havadiói, gyulakutai és kelementelki székely dalárdák.

A magyar gabona értékesítésének reformja. Schandl földmívelésügyi államtitkár kijelentette, hogy a kormány egyik legsürgősebb feladata a központi értékesítő szervezet megvalósítása. A tervezet szerint országos központi hitelszövetkezet keretében az egész országban termény közraktárakat létesítenek e célra. A népszövetségi tanács tíz millió aranykoronát szabadított fel a kölcsönből. Ez összegből három év alatt fogják kiépíteni a gabonraktár hálózatát, de már a jövő évi termést az új központi szervezet fogja értékesíteni. Az intézmény a gazdatársadalmat ezzel megóvjja a spekulációtól.

Megjelent az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára. Az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára az 1926 ik évre a múltmultban hagyta el a sajtót. A naptár 180 oldal terjedelemben jelent meg és magában foglalja mindazokat a tudnivalókat, amelyek a kis és a nagy gazda számára egyaránt nélkülözhetetlenek. Ismerteti a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényt, a gazdatársadalmi intézményeket, ezenkívül számos az állattenyésztés, növénytermelés, takarmányozás, tejgazdaság, szőlészetborászat, méhészet és baromfiitenyésztés körébe vágó szakközleményt tartalmaz. A naptár ez évben szórakoztató résszel is bővült úgy, hogy a hasznos olvasmányok mellett kedves szórakoztató közleményeket is tartalmaz. A naptár hirdetői rovata pedig a legjobb beszerzési források jegyzéke gyanánt is szolgál. A naptár ára 20 leí, postai portója 1 leí. Megrendelhető az *Erdélyi Gazda* kiadóhivatalában.

PIAC.

Országos vásárok.

1926. január hó 11-én. Kőhalom, Küllőlövár, Nagyszében, Szászbanjika. — 12-én. Kőboldogfalva. — 13-án. Lövete, Marosvásárhely, Szilágynagyfalva, Sülelmed. — 14-én. Gernyeszeg, Lupsa, Nagyzerénd. — 15-én. Magyar-nemegye, Szinye. — 16-án. Déda, Keresd, Temeshidegkut, Temesgyarmat. — 17-én. Nagysármás.

Szőlőoltvány telep és iskola „Transsylvania”

Áiud—Nagyenyed, jud. Albainferloara. I. o. Szőlőoltvány minden fajtaban. Alma, Körte. Birsalma, Kajszin-, Ószibarack-, Rózsa-fák. Árjegyzék kívánatra ingyen. 3381

Az E. G. E. kiadásában megjelent könyvek és egyéb nyomtatványok árjegyzéke.

1 Réti János. A trágyáról, a trágyázásról —	5.—
4 Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről —	5.—
6 Hauer Géza. A fejőstehénről — — —	5.—
7 Hensch Árpád. A szántás-vetésről —	5.—
17 Ásvány Lajos. A vörös löhere természetéről —	8.—
19 Herényi: A nyers takarmányok eltevése —	5.—
20 K. Vörös S. A gazdaságok berendezéséről —	5.—
21 Marc Ferenc. A kosárfűz termelése —	5.—
22 Kovácsy Béla. Házi állataink takarmányozása —	5.—
30 Nemes István: Az öntözés — — — —	5.—
36 Jakab L. Állataink egészségének gondozása —	10.—
38 Cserháti Sándor. A gyomok kártékonyága —	5.—
43 Ikaftalvi. Szőlőművelésről — — — —	5.—
45. Hadvíger Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára — — — — —	10.—
46 L'Huillier István. A káposzta-félék termelése —	5.—
47 Dr. Baintner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak —	5.—
52 Dr. Barna. A kenyéradó növények ellenségei —	10.—
53 Dr. Barna. Gyümölcsfák fontosabb ellenségei —	10.—
54 Dr. Páter. Vadontermő gyógynövények gyűjtése —	10.—
56 Dr. Csérer Lajos: Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban — — — — —	10.—
57 Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajtikészítés —	15.—
58 Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés —	15.—
59 Csérer Gyula. Az utak és terek fásítása. —	5.—
60 Dr. Szentkirályi Ákos. Erdély juhai. — — —	40.—
61 Dr. Páter Béla. A gyógynövénytermesztés Hágatást jegyzék darabja — — — — —	5.—
Hágatást és borjázási jegyzék darabja — — — —	5.—
Hágatást és borjázási jegyzék darabja — — — —	5.—
Törzskönyvelési lap tehene és bikák részére —	5.—
Próbafejési napló darabja — — — — —	5.—
Napszámjegyzék 100 oldalas — — — — —	20.—
Napszámjegyzék 50 oldalas — — — — —	15.—
Napszámjegyzék 16 oldalas — — — — —	5.—
Szegődménylevél darabja — — — — —	3.—
Gazdakörli alapszabályminta — — — — —	5.—
Gazdakörök teendői — — — — —	5.—
Mezőgazd. kamarákról szóló törvény (magyarul) —	30.—

Megrendelések azok értékével együtt az Erdélyi Gazdasági Egyület titkári hivatala (Cluj, Str. Andrei Muresan 10.) címére küldendők, öt példányon felüli megrendelés esetén 25 % engedmény.

Apróhirdetések.

Máv. legmodernebb cséplők, aczélkerettel, golyóscsapágyakkal, párosítva 10 légkörnyomásra engedélyezett hullámos tűszekrényű gőzgépekkel, Máv. benzinlokomobillal, Astra benzinlokomobillal vagy Fordson-traktorral több évi reszletfizetésre. Sokszor alkalmi üzletek, cserelüzleteket is csinálók, kérjen ajánlatot. Állandó gépkiallítás. Erdély legnagyobb mezőgazdasági géplüzete. Bartha Árpád Géposztálya Sepsiszentgyörgy—Sft. Gheorghe. 3869.

Szőlőbőz jól értő ispánt keresek. Br. Bánffy Dániel Fugad up. Nagyenyed. 3877.

Bérbeadó 200 holdas hegybirtokomat, kb. 35-40 hold termőszőlő és amerikai anyateleppel együtt. Komoly ajánlatokat „Szőlőbirtok” jellege alatt az Erdélyi Gazdához kérem. 3887.

Állást keresek gazdatiszt gyakorlati képeztetés-el, 30 éves praxissal ovadékképes. Cím akladoban. 3880

Fél kg. gyapju, vagy két kg. sajt árával

megmentheti birkáját a pusztulástól!

A Kolozsváron 1924-ben tartott orsz. tenyész-állathállításon nagy aranyéremmel kitüntetett

„DISTOL”

biztosan meggyógyítja metelykóros juhait és szarvasmarháit!

A „DISTOL”

Kezelése egyszerű! — Biztos a gyógyulás!

Kapható:

GERGELY FERENC Utóda cég

drogueriájában

Cluj—Kolozsvár.

Lerakatok: Gya Kraye drogueriájában Temesvár — Dávid János Marosvásárhely. — Farkas István Nagyvárad. — Krafi és Hubert drogueriájában Brassó. — Továbbá kapható bármely gyógyszertárban.

Ne várjon addig, míg állatja leromlik!